

СТАНОВИЩЕ

От Акад. Д-р Григор Горчев, д.м.н.

Относно: Дисертационен труд на д-р Влерия Здравкова Рачева за присъждане на образователна и научна степен „ Доктор“ , професионално направление 7.1. „Медицина“, докторска програма „Клинична лаборатория“.

Тема на дисертационния труд: „Промяна в нивата на някои белтъци при жени с овариални тумори“.

Биографични данни:

Д-р Валерия Здравкова Рачева е родена в гр. Шумен. Възпитаник е на ПМГ „Нанчо Попович“ гр.Шумен. През 1997 г. се дипломира във ВМИ гр. Плевен. В периода 1998 г.- 2008 г. работи като лекар педиатър. В периода 2008 г. – 2012 г. е специализант по клинична лаборатория в МУ Плевен и работи като лекар в ЦКЛ към УМБАЛ „Д-р Г.Странски“. През 2012 г. придобива специалност по Клинична лаборатория.

В периода 2013г. - 2015г. работи като лекар клинична лаборатория в СБАЛАГ „Света Марина“ Плевен.

От 2015 г. е началник Клинична лаборатория в МБАЛ „Света Марина Плевен“ ООД.

От 2019 г. след проведен конкурс, заема длъжност завеждащ Клинична лаборатория към

УМБАЛ „Света Марина“ Плевен.

От 2018 г. е асистент в Катедра „Физика, биофизика, предклинични и клинични науки“

на Факултет Фармация към МУ гр. Плевен.

От ноември 2019 г. е редовен докторант към катедра „Клинична лаборатория, клинична имунология и алергология“ на Факултет Здравни грижи към МУ гр. Плевен.

Д-р Рачева е член на БЛС и БДКЛ.

Научна продукция:

Дисертантът представя 3 публикации, свързани с научния труд, в които е първи автор. Има участия в един научно-изследователски проект, свързан с темата на дисертационния труд, в който е водещ изследовател и във втори проект от Национална програма „Млади учени и постдокторанти-2“, в който е съизследовател.

Актуалност на темата:

Темата на представения за оценка дисертационен труд е актуална, както за българската медицинска практика, така и в световен мащаб. Представя едно от водещите онкологични заболявания при жените – овариалният карцином, който е с най-висока смъртност сред гинекологичните злокачествени заболявания, диагностицира се най-често в напреднал стадий и до този момент няма въведен скрининг за неговото ранно диагностициране. Това е нерешен проблем както в България, така и в развитите страни. Акцентирано е върху търсене на серумни биомаркери за диференциална диагноза на овариални тумори при жени в менопауза и жени в пременопауза.

Структура на дисертационния труд

Дисертационният труд се състои от 180 страници, конструиран е правилно и включва 9 части: въведение, използвани съкращения, литературен обзор, цел и задачи, материал и методи, резултати, обсъждане, изводи и приноси, приложения, използвана литература. Библиографската справка съдържа 160 литературни източници- 4 на кирилица и 156 на латиница. Онагледен е с 65 таблици и 79 фигури.

Характеристика на съдържанието:

Литературният обзор е представен на 34 страници, които включват актуална и задълбочена информация за канцерогенезата, както и за епидемиологията, класификацията, стадирането и диагностицирането на овариалните тумори. Обстойно са разгледани различни тенденции в диагностичните подходи за доказване на овариални тумори с единични биомаркери и панели от биомаркери с техните предимства и недостатъци. До днес нито един от тях не се препоръчва и не се прилага

за скрининг на овариални тумори при безсимптомни жени.

Целта е точно и ясно формулирана: Да се проследи промяната на пет серумни белтъка- транстиретин, АпоА1липопротеин, трансферин, β_2 микроглобулин и СА125 при жени с овариални тумори и да се проучи тяхната информативна стойност и диагностичните им възможности за доказване на овариален тумор, както и за предоперативното разграничаване на овариален карцином от доброкачествени овариални тумори.

За постигане на целта дисертантът си е поставил **6 задачи**, адекватни по съдържание и логично изложени.

Материал и методи:

За решаване на тези задачи е проведено проспективно проучване, в което са включени 180 жени, пролежали или посетили УМБАЛ „Света Марина“ Плевен в периода януари- декември 2020 г. и отговарящи на критериите за включване и изключване на лицата от изследването като участници. 120 от тях са с доказан при гинекологичен преглед овариален тумор, останалите 60 са без диагностициран овариален тумор. При пациентките с овариален тумор след направена хистопатологична биопсия е поставена окончателната диагноза, според която са разделени на: 60 жени с овариален карцином и 60 жени с овариални кисти.

Използваните методи са анкетен метод, клиничен преглед, хистопатологична биопсия и лабораторни методи за определяне на изследваните протеини. Детайлно са описани всички етапи на експерименталната работа. Всички лабораторни анализи са извършени в Клинична лаборатория на УМБАЛ „Света Марина“ Плевен.

Резултатите и тяхното **обсъждане** са представени логично и в съответствие с поставените задачи, подробно онагледени с таблици и фигури. Получените данни са задълбочено анализирани и съпоставени с данните от световната литература. Използвани са съвременни статистически методи за потвърждаване достоверността на получените резултати, което дава основание да се приеме изследователската хипотеза. Направените 10 **извода** са добре обосновани, съответстват на поставените задачи и логически следват дискусията на собствените резултати.

Приносите на дисертационния труд са представени в две направления: с оригинален характер и научно-приложни и потвърдителни. Някои от тях се дължат на проучването, което се прави за пръв път в България.

Библиографската справка съдържа 160 източника, от които 4 на кирилица и 156 на

латиница.

Публикациите във връзка с дисертационния труд са достатъчни и отговарят на изискванията на МУ Плевен.

Заключение: Представеният ми дисертационен труд на д-р Валерия Рачева отговаря на изискванията за научна степен „Доктор“, както по актуалност, така и по съдържание и обем. В него тя прави задълбочено проучване на актуален и нерешен проблем в клиничната практика, както в България, така и в развитите страни. Смятам, че дисертационният труд е с висока научна и практическа стойност.

Това ми дава достатъчно основание да препоръчам на многоуважаваното Научно жури да гласува положително за присъждането на образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност Клинична лаборатория на д-р Валерия Рачева.

17.01.2024 г.

Гр. Плевен

С уважение: **На основание чл. 59 от ЗЗЛД**

/Акад. Д-р Григор Горчев, д.м.н./

STATEMENT

By Academician Dr. Grigor Gorchev, DSc

About: Dissertation of Dr. Vleria Zdravkova Racheva for awarding the educational and scientific degree "Doctor", professional field 7.1. "Medicine", doctoral program "Clinical Laboratory".

Dissertation topic: "Change in the levels of some proteins in women with ovarian tumors".

Biographical data:

Dr. Valeriya Zdravkova Racheva was born in Shumen. He is a graduate of „Nancho Popovich“ high school of science and mathematics, Shumen. In 1997, he graduated from the higher medical institute in Pleven. In the period 1998-2008, he worked as a pediatrician. In the period 2008 - 2012, he was a clinical laboratory specialist at the Medical University Pleven and worked as a doctor in the central clinical laboratory at the „Dr. G. Stranski“ UMHAT. In 2012, he acquired a specialty in Clinical Laboratory.

In the period of 2013 - 2015 works as a clinical laboratory doctor in specialized hospital for active treatment in obstetrics and gynecology "St. Marina" Pleven.

Since 2015, he has been the head of the Clinical Laboratory at St. Marina Pleven Hospital OOD.

Since 2019, after a competition, he holds the position of head of the Clinical Laboratory at UMHAT "St. Marina" Pleven.

Since 2018, he has been an assistant at the Department of „Physics, Biophysics, Preclinical and Clinical Sciences“ of the Faculty of Pharmacy at the Pleven Medical University.

Since November 2019, he has been a full-time doctoral student at the Department of „Clinical Laboratory, Clinical Immunology and Allergology“ at the Faculty of Health Care at the Pleven Medical University.

Dr. Racheva is a member of Bulgarian Medical Association and Bulgarian Clinical Laboratory Society.

Scientific output:

The dissertation student presents 3 publications related to the scientific work, in which he is the first author.

He participated in a research project related to the topic of the dissertation, in which he was the lead researcher, and in a second project from the National Program "Young scientists and postdoctoral fellows-2", in which he was a co-researcher.

Relevance of the theme:

The topic of the dissertation presented for evaluation is current, as it is for the Bulgarian one medical practice as well as worldwide. It represents one of the leading oncological diseases in women – ovarian carcinoma, which has the highest mortality rate among gynecological malignancies, is most often diagnosed at an advanced stage, and so far no screening has been introduced for its early diagnosis. This is an unsolved problem both in Bulgaria and in developed countries. It is focused on searching for serum biomarkers for the differential diagnosis of ovarian tumors in menopausal and premenopausal women.

Structure of the dissertation work:

The dissertation contains of 180 pages, is properly constructed and includes 9 parts: introduction, abbreviations used, literature review, aim and objectives, material and methods, results, discussion, conclusions and contributions, appendices, bibliographic reference.

The bibliographic reference contains 160 literary sources - 4 in Cyrillic and 156 in Latin. Illustrated with 65 tables and 79 figures.

Content Feature:

The literature review is presented on 34 pages, which include up-to-date and in-depth information on carcinogenesis, as well as on the epidemiology, classification, staging and diagnosis of ovarian tumors. Various trends in diagnostic approaches for the detection of ovarian tumors with single biomarkers and panels of biomarkers with their advantages and disadvantages are comprehensively reviewed. To date, none of them are recommended or used for screening ovarian tumors in asymptomatic women.

The aim is precisely and clearly formulated: To follow the change of five serum proteins - transthyretin, ApoA1lipoprotein, transferrin, β_2 microglobulin and CA125 in women with ovarian tumors and to study their informative value and their diagnostic possibilities for proving ovarian tumor, as well as for the preoperative differentiation of ovarian carcinoma from benign ovarian tumors.

To achieve the aim, the dissertation student has set himself 6 **study objectives**, adequate in content and logically presented.

Material and methods:

In order to solve these tasks, a prospective study was conducted, which included 180 women who were hospitalized or visited UMHAT „St. Marina" Pleven in the period January-December 2020 and who met the criteria for inclusion and exclusion of persons from the study as participants. 120 of them have an ovarian tumor proven during a gynecological examination, the remaining 60 have no diagnosed ovarian tumor. The patients with ovarian

tumor after a histopathological biopsy were given the final diagnosis, according to which they were divided into: 60 women with ovarian carcinoma and 60 women with ovarian cysts.

The methods used are questionnaire method, clinical examination, histopathological biopsy and laboratory methods for determining the investigated proteins. All stages of the experimental work are described in detail. All laboratory analyzes were carried out in the Clinical Laboratory of „St. Marina“ UMHAT Pleven.

The **results** and their **discussion** are presented logically and in accordance with the set tasks, illustrated in detail with tables and figures. The obtained data are thoroughly analyzed and compared with the data from the world literature. Modern statistical methods were used to confirm the reliability of the obtained results, which gives reason to accept the research hypothesis.

The 10 **conclusions** drawn are well-founded, correspond to the tasks set and logically follow the discussion of the own results.

The **contributions** of the dissertation work are presented in two directions: original in nature and scientific-applied and confirmatory. Some of them are due to the study, which is being done for the first time in Bulgaria.

The **bibliographic reference** contains 160 sources, of which 4 are in Cyrillic and 156 are in Latin.

The publications in connection with the dissertation work are sufficient and meet the requirements of MU Pleven.

Conclusion: The dissertation work of Dr. Valeria Racheva, presented to me, meets the requirements for the scientific degree "Doctor", both in terms of relevance, as well as in terms of content and volume. In it, she makes an in-depth study of a current and unsolved problem in clinical practice, both in Bulgaria and in developed countries. I believe that the dissertation is of high scientific and practical value.

This gives me sufficient reason to recommend to the highly respected Scientific Jury to vote positively for the awarding of the educational and scientific degree "Doctor" in the scientific specialty Clinical Laboratory to Dr. Valeriya Racheva.

17 Jan 2024

Pleven

На основание чл. 59 от ЗЗЛД
Academician Dr. Grigor Gorchev, DSc